

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТА РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«УКРАЇНСЬКА МОВА (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)»
(для студентів 1 курсу заочної форми навчання напряму підготовки
6.050702 «Електромеханіка» та слухачів другої вищої освіти
напряму підготовки 0922 «Електромеханіка»)

Програма навчальної дисципліни та робоча програма навчальної дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» (для студентів 1 курсу заочної форми навчання напряму підготовки 6.050702 «Електромеханіка» та слухачів другої вищої освіти напряму підготовки 0922 «Електромеханіка») / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: О. С. Пономарьов. – Х.: ХНАМГ, 2011. – 14 с.

Укладач: О. С. Пономарьов

Рецензент: канд. пед. наук, доц. О. О. Жигло

Програми побудовано за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу.

Рекомендовано кафедрою мовної підготовки, педагогіки та психології, протокол №2 від 27.10.2010 р.

ЗМІСТ

Стор.

ВСТУП	4
1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	5
1.1. Мета, предмет та місце дисципліни	5
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни	5
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги	6
1.4. Рекомендована основна навчальна література	7
1.5. Анотації програми навчальної дисципліни	7
2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	9
2.1. Структура навчальної дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)»	9
2.2. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за напрямками підготовки та видами навчальної роботи	9
2.3. Зміст дисципліни	9
2.3.1. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями	10
2.3.2. Лекційні заняття	10
2.3.3. Практичні заняття	11
2.3.4. Самостійна навчальна робота студента	12
2.4. Засоби контролю та структура залікового кредиту	12
2.5. Критерії підсумкової оцінки на підставі поточного контролю	12
2.6. Інформаційно-методичне забезпечення	13

ВСТУП

Дисципліна «Українська мова (за професійним спрямуванням)» за освітньо-професійною програмою має статус нормативної.

Програму навчальної дисципліни і робочу програму навчальної дисципліни побудовано за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу.

Програми розроблено на основі:

– СВО ХНАМГ ОПП підготовки бакалавра напряму підготовки 0922 «Електромеханіка». – Х.: ХНАМГ, 2005.

– СВО ХНАМГ ОКХ підготовки бакалавра напряму підготовки 0922 «Електромеханіка». – Х.: ХНАМГ, 2005.

– Робочий навчальний план підготовки бакалавра напряму 6.050702 «Електромеханіка». – Х.: ХНАМГ, 2010.

Програми ухвалено кафедрою мовної підготовки, педагогіки і психології та деканом по роботі з іноземними учнями Кравченком Ю.П. (протокол №1 від 31.08.2010 р.).

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета, предмет та місце дисципліни

1.1.1. Мета та завдання вивчення дисципліни: формування необхідної комунікативної спроможності в сферах професійного спілкування в усній і письмовій формах, навичок практичного володіння мовою в різних видах мовленнєвої діяльності.

1.1.2. Предмет вивчення у дисципліні: обсяг з лексики та граматики мови, що дає можливість здійснювати професійне спілкування та одержувати необхідну професійну інформацію.

1.1.3. Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівця

Перелік дисциплін, на які безпосередньо спирається вивчення даної дисципліни	Перелік дисциплін, вивчення яких безпосередньо спирається на дану дисципліну
вихідна	-

1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни (відповідно до стандартів ОПП)

Модуль 1. Українська мова (за професійним спрямуванням) (3 кр./108 год.).

Змістовий модуль (ЗМ) 1.1. Лексичні, орфографічні, морфологічні та синтаксичні норми сучасної української мови. Складноскорочені слова, аббревіатури та графічні скорочення. Нормативність і правильність мовлення: орфоепічні норми, норми слововживання, граматичні норми. Синонімічний вибір слова. Багатозначні слова та контекст. Номенклатурні назви в професійній мові. Терміни, професіоналізми та фразеологізми. Аббревіатури фахових термінів у певній професійно-орієнтованій галузі.

ЗМ 1.2. Озвучене мовлення та його особливості. Композиція мовлення. Лексико-граматичні засоби релевантного відтворення комунікативних намірів на письмі. Вимоги до професійних текстів: об'єктивність викладу, логіка, послідовність, повнота інформації, точність, лаконічність, стандартність. Культура мовлення. Мовленнєвий етикет спілкування: мовні моделі звертання, ввічливості, вибачення, погодження тощо.

1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги

Вміння (за рівнями сформованості) та знання	Сфери діяльності (виробнича, соціально- виробнича, соціально- побутова)	Функції діяльності у виробничій сфері (проектувальна, організаційна, управлінська, виконавська, технічна, інші)
<p>1. На основі виробничих завдань, використовуючи методiku фахової документації, дотримуючись норм сучасної української літературної мови, скласти професійні тексти та документи.</p> <p>2. Використовуючи принципи професійного спілкування на рівні сучасної української літературної мови, здійснювати спілкування з учасниками трудового процесу.</p> <p>3. У виробничих умовах, працюючи з джерелами фахової інформації здійснювати аналіз і коригувати тексти відповідно до норм української літературної мови.</p> <p>4. Складаючи тексти фахової документації використовувати слова іншомовного походження, на основі певних критеріїв добирати українські відповідники.</p> <p>5. Працюючи з іншомовними фаховими текстами та спілкуючись на професійному рівні, використовувати українські виробничо-професійні фразеологізми та номенклатурні назви.</p> <p>6. Складаючи професійні тексти та спілкуючись на професійному рівні, використовувати виробничо-професійні фразеологізми та номенклатурні назви.</p>	<p>виробнича соціально- виробнича соціально- побутова</p>	<p>організаційна, управлінська, виконавська</p>

1.4. Рекомендована основна навчальна література

1. Зубков М.Г. Сучасна українська ділова мова. – Х., 2003.
2. Паламар Л.М., Кацавець Г.М. Мова ділових паперів. – К., 1998.
3. Шевчук С.В. Ділове мовлення. Модульний курс. – К., 2009.
4. Шевчук С.В. Ділове мовлення для державних службовців. – К., 2008.
5. Ющук І.П. Практикум з правопису української мови. – К., 2006.

1.5. Анотації програми навчальної дисципліни

«Українська мова (за професійним спрямуванням)»

Програму спрямовано на формування системи знань зі специфіки української професійної мови, фахової термінології як основи професійної мови та стилістики службових документів.

Програма передбачає засвоєння правил складання та оформлення окремих зразків ділової документації, формування навичок усного та писемного мовлення наукового стилю, здобуття навичок перекладу.

Модуль 1. Українська мова (за професійним спрямуванням) (3/108).

Змістовий модуль (ЗМ) 1.1. Лексичні, орфографічні, морфологічні та синтаксичні норми сучасної української мови.

ЗМ 1.2. Озвучене мовлення та його особливості.

* * *

Программа направлена на формирование необходимой коммуникативной способности в сферах профессионального общения в устной и письменной формах, навыков практического владения языком в различных видах речевой деятельности.

Программа предусматривает усвоение правил составления и оформления отдельных образцов деловой документации, формирование навыков устной и письменной речи научного стиля, приобретение навыков перевода.

Модуль 1. Украинский язык профессионального общения (3/108).

Содержательный модуль (СМ) 1.1. Лексические, орфографические, морфологические и синтаксические нормы современного украинского языка.

СМ 1.2. Устная деловая речь и ее особенности.

* * *

The programme is aimed at students' acquisition of oral and written business practice skills in the Ukrainian language.

It is pre-supposed in the programme to get the students acquainted with the rules of compilation and filling in of the definite samples of business documentation. Lexical and grammatical material is also introduced there.

Module 1. Ukrainian language for professional purposes (3/108).

Content module (CM) 1.1. Lexical, orthographical, morphological and syntactic norms of contemporary Ukrainian language.

CM 1.2. Business communication and its peculiarities requirement to professional text.

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Структура навчальної дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)»

Призначення: підготовка спеціалістів	Напрям, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 3,0 Модулів – 1 Змістових модулів – 2 Загальна кількість годин – 108	Напрям підготовки – 6.050702 «Електромеханіка» Освітньо-кваліфікаційний рівень – бакалавр	Нормативна Рік підготовки – 1-й Семестр – 1-й Аудиторні заняття: 10 год. Лекції – 4 год. Практ. заняття – 6 год. Самост. робота – 98 год. Вид підсумкового контролю – екзамен
Примітка: Співвідношення кількості годин аудиторних занять і самостійної роботи становить 10% до 90%.		

2.2. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за напрямами підготовки та видами навчальної роботи

Спеціальність, спеціалізація (шифр, аббревіатура)	Всього, кредит /годин	Семестр (и)	Години								Екзамен (семестр)	Залік (семестр)
			Аудиторні	у тому числі			Самостійна робота	у тому числі				
				Лекції	Практичні, семінари	Лабораторні		Контр. роб.	КР	РГЗ		
6.050702 ET	3/108	1	10	4	6	-	98	8	-	-	1	-

2.3. Зміст дисципліни

Модуль 1. Українська мова (за професійним спрямуванням) (3/108)
(назва модулю) (кількість кредитів/годин)

Змістові модулі (ЗМ):

ЗМ 1.1. Лексичні, орфографічні, морфологічні та синтаксичні норми сучасної української мови. (1,5/54)
(назва змістового модулю)

Навчальні елементи

1. Нормативність і правильність мовлення: орфоепічні норми, норми слововживання, граматичні норми.

2. Синонімічний вибір слова. Багатозначні слова та контекст.
3. Номенклатурні назви в професійній мові.
4. Терміни, професіоналізми та фразеологізми.
5. Аббревіатури фахових термінів у певній професійно-орієнтованій галузі.

ЗМ 1.2. Озвучене мовлення та його особливості. (1,5/54)
(назва змістового модулю)

Навчальні елементи

1. Композиція мовлення.
2. Лексико-граматичні засоби релевантного відтворення комунікативних намірів на письмі.
3. Вимоги до професійних текстів: об'єктивність викладу, логіка, послідовність, повнота інформації, точність, лаконічність, стандартність.
4. Культура мовлення.

2.3.1. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та формами навчальної роботи студента

Модулі (семестри) та змістові модулі	Усього кредитів/годин	Форми навчальної роботи			
		Лекц.	Пр.	Лаб.	СРС
Модуль 1. Українська мова (за професійним спрямуванням)	3,0/108	4	6	-	98
ЗМ 1.1. Лексичні, орфографічні, морфологічні та синтаксичні норми сучасної української мови.	1,5/54	2	2	-	50
ЗМ 1.2. Озвучене мовлення та його особливості.	1,5/54	2	4	-	48

2.3.2. Лекційні заняття

Зміст	Кількість годин за спеціальностями, спеціалізаціями (шифр, аббревіатура)
	6.050702 ET
1	2
ЗМ 1.1. Лексичні, орфографічні, морфологічні та синтаксичні норми сучасної української мови.	2
Тема 1. Нормативність і правильність мовлення: орфоепічні норми, норми слововживання, граматичні норми.	1
Тема 2. Синонімічний вибір слова. Багатозначні слова та контекст.	-

Продовження табл.

1	2
Тема 3. Номенклатурні назви в професійній мові.	-
Тема 4. Терміни, професіоналізми та фразеологізми.	1
Тема 5. Складноскорочені слова, аббревіатури та графічні скорочення. Аббревіатури фахових термінів у певній професійно-орієнтованій галузі.	-
ЗМ 1.2. Озвучене мовлення та його особливості.	2
Тема 6. Композиція мовлення.	1
Тема 7. Лексико-граматичні засоби релевантного відтворення комунікативних намірів на письмі.	-
Тема 8. Вимоги до професійних текстів: об'єктивність викладу, логіка, послідовність, повнота інформації, точність, лаконічність, стандартність.	-
Тема 9. Культура мовлення.	1
Разом	4

2.3.3. Практичні (семінарські) заняття

Зміст	Кількість годин за спеціальностями, спеціалізаціями (шифр, аббревіатура)
	6.050702 ET
ЗМ 1.1. Лексичні, орфографічні, морфологічні та синтаксичні норми сучасної української мови.	2
Тема 1. Нормативність і правильність мовлення: орфоепічні норми, норми слововживання, граматичні норми.	1
Тема 2. Синонімічний вибір слова. Багатозначні слова та контекст.	-
Тема 3. Номенклатурні назви в професійній мові.	-
Тема 4. Терміни, професіоналізми та фразеологізми.	1
Тема 5. Складноскорочені слова, аббревіатури та графічні скорочення. Аббревіатури фахових термінів у певній професійно-орієнтованій галузі.	-
ЗМ 1.2. Озвучене мовлення та його особливості.	4
Тема 6. Композиція мовлення.	1
Тема 7. Лексико-граматичні засоби релевантного відтворення комунікативних намірів на письмі.	1
Тема 8. Вимоги до професійних текстів: об'єктивність викладу, логіка, послідовність, повнота інформації, точність, лаконічність, стандартність.	1
Тема 9. Культура мовлення.	1
Разом	6

2.3.4. Самостійна навчальна робота студента

Зміст	Кількість годин за спеціальностями, спеціалізаціями (шифр, аббревіатура)
	6.050702 ET
ЗМ 1.1. Лексичні, орфографічні, морфологічні та синтаксичні норми сучасної української мови.	50
Тема 1. Нормативність і правильність мовлення: орфоепічні норми, норми слововживання, граматичні норми.	10
Тема 2. Синонімічний вибір слова. Багатозначні слова та контекст.	10
Тема 3. Номенклатурні назви в професійній мові.	10
Тема 4. Терміни, професіоналізми та фразеологізми.	10
Тема 5. Складноскорочені слова, аббревіатури та графічні скорочення. Аббревіатури фахових термінів у певній професійно-орієнтованій галузі.	10
ЗМ 1.2. Озвучене мовлення та його особливості.	48
Тема 6. Композиція мовлення.	12
Тема 7. Лексико-граматичні засоби релевантного відтворення комунікативних намірів на письмі.	12
Тема 8. Вимоги до професійних текстів: об'єктивність викладу, логіка, послідовність, повнота інформації, точність, лаконічність, стандартність.	12
Тема 9. Культура мовлення.	12
Разом	98

2.4. Засоби контролю та структура залікового кредиту

Види та засоби контролю (тестування, контрольні роботи, індивідуальні завдання тощо)	Розподіл балів, %
МОДУЛЬ 1. Поточний контроль зі змістових модулів	
ЗМ 1.1. Тестування	30
ЗМ 1.2. Тестування	30
Індивідуальна семестрова контрольна робота	40
Підсумковий контроль з МОДУЛЮ 1 Залік	
Усього за модулем 1	100%

2.5. Критерії підсумкової оцінки на підставі поточного контролю

Кількість балів	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
більше 90-100 включно	Відмінно	A
більше 80-90 включно	Добре	B
більше 70-80 включно		C
більше 60-70 включно		D
більше 50-60 включно	Задовільно	E
більше 25-50 включно		FX
від 0 до 25 включно	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F

2.6. Інформаційно-методичне забезпечення

Бібліографічні описи, Інтернет адреси	ЗМ, де застосовується
1. Рекомендована основна навчальна література (підручники, навчальні посібники, інші видання)	
1. Зубков М.Г. Сучасна українська ділова мова. – Х., 2003.	ЗМ 1.1-1.2
2. Паламар Л.М., Кацавець Г.М. Мова ділових паперів. – К., 1998.	ЗМ 1.1-1.2
3. Шевчук С.В. Ділове мовлення. Модульний курс. – К., 2009.	ЗМ 1.1-1.2
4. Шевчук С.В. Ділове мовлення для державних службовців. – К., 2008.	ЗМ 1.1-1.2
5. Юшук І.П. Практикум з правопису української мови. – К., 2006.	ЗМ 1.1-1.2
2. Додаткові джерела (довідники, нормативні видання, сайти Інтернет тощо)	
1 Глушик С.В., Дияк О.В., Шевчук С.В. Сучасні ділові папери. – К., 2006.	ЗМ 1.1-1.2
2. Дороніна М. Культура спілкування ділових людей. – К., 1998.	ЗМ 1.1-1.2
3. Мозковий В. І. Українська мова у професійному спілкуванні. Модульний курс. – К., 2006.	ЗМ 1.1-1.2
4. Український правопис / НАН України, Ін-т мовознавства ім. О.О.Потебні; Ін-т української мови. – К., 2003.	ЗМ 1.1-1.2
3. Методичне забезпечення (реєстр методичних вказівок, інструкцій до лабораторних робіт, планів семінарських занять, комп'ютерних програм, відео-аудіо-матеріалів, плакатів тощо)	
1. Конспект лекцій з дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» (для студентів 1 курсу заочної форми навчання напряму підготовки 6.050702 «Електромеханіка» та слухачів другої вищої освіти напряму підготовки 0922 «Електромеханіка») / О.С. Пономарьов; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х.: ХНАМГ, 2011.	ЗМ 1.1-1.2
2. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» (для студентів 1 курсу заочної форми навчання напряму підготовки 6.050702 «Електромеханіка» та слухачів другої вищої освіти напряму підготовки 0922 «Електромеханіка») / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: Пономарьов О.С. – Х.: ХНАМГ, 2011.	ЗМ 1.1-1.2

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Програма навчальної дисципліни та робоча програма навчальної дисципліни **«Українська мова (за професійним спрямуванням)»**
(для студентів 1 курсу заочної форми навчання напряму підготовки 6.050702 «Електромеханіка» та слухачів другої вищої освіти напряму підготовки 0922 «Електромеханіка»)

Укладач: **ПОНОМАРЬОВ** Олександр Стефанович

Відповідальний за випуск: *О. О. Жигло*

В авторській редакції

Комп'ютерна верстка: *І. О. Храпко*

План 2011, поз. 487 Р

Підп. до друку 02.06.2011 р.

Друк на ризографі

Тираж 10 пр.

Формат 60х84/16

Ум. друк. арк. 0,8

Зам. № 7242

Видавець і виготовлювач:

Харківська національна академія міського господарства,
вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: rectorat@ksame.kharkov.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:

ДК №4064 від 12.05.2011 р.